

Kestävän osaamisen tuotantokapeikat - tunnista tarpeet tulevaisuudessa

great minds

© 2023 Great Minds Oy

ennakointi
akatemia.

Varsinais-Suomen
kumppanuusfoorumi

great minds

@kirsikostia
strategist, partner

@nikoherlin /
futurist, partner

Iltapäivän ohjelma

- Aloitus ja lämmittely
- Muutama alustus inspiraatioksi
- Pienryhmäkeskustelua
- Case-esimerkki
- Lisää keskustelua
- Oivallukset
- Loppuyhteenvedo

great minds

12.30–16.00

Pidämme tauon sopivassa välissä

Avaussanat

Vesa Taatila
Rehtori - toimitusjohtaja
Turun ammattikorkeakoulu

great minds

TURKU AMK

**Kohti uutta osaamissuunnittelua
24.1.2023**

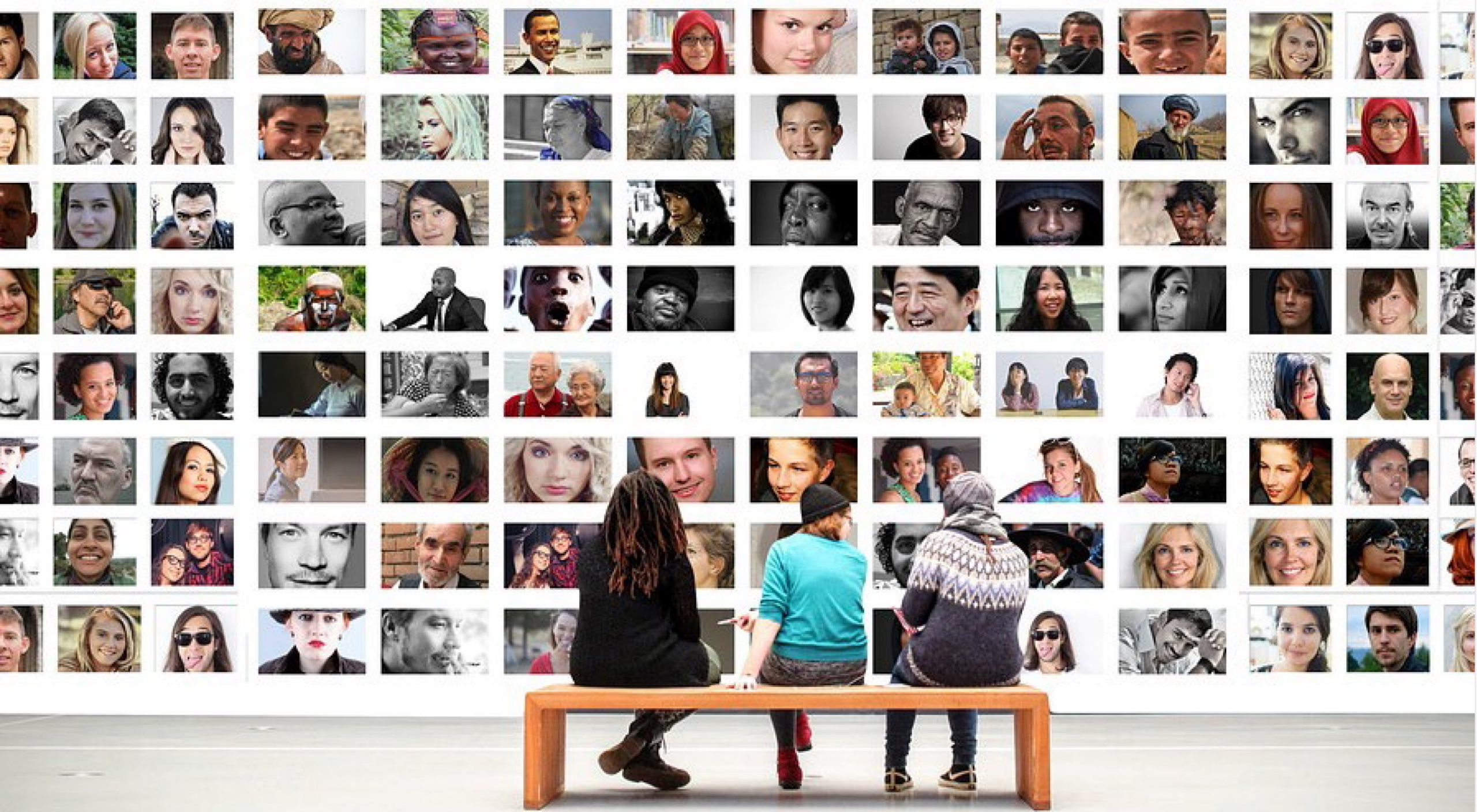

Osaamistarpeet muuttuvat nyt nopeammin kuin koskaan

Osaamiskapeikat ja osaamissuunnitelmien työstäminen

great minds

MIND THE GAP

Mauri Kantola, erityisasiantuntija, Turun ammattikorkeakoulu

Olli Vuorinen, kehittämisjohtaja, Raision seudun koulutuskuntayhtymä Raseko

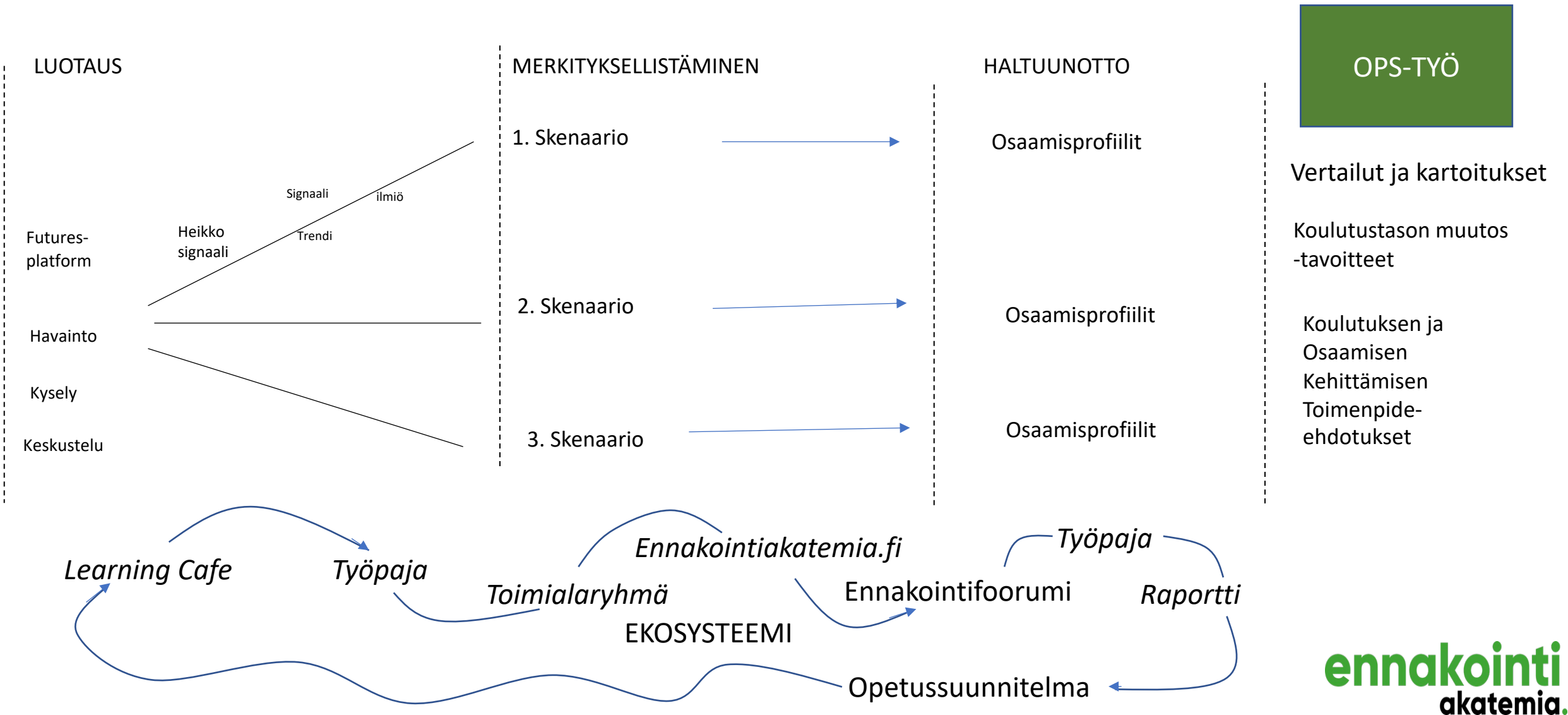
OSAAMISKAPEIKKO

- Työelämän osaamisen puute tai vaje
- Kapeikolla on aikahorisointti:
  - tulevaisuudessa näkyvä/mahdollinen kapeikko
- Vaikuttaa liikevaihtoon, yrityksen kehitysnäkymiin,
Voi siis olla keskeinen osaamispuute ja/tai
- Ehkäisee yhteisön/alueen hyvinvointia

Prosessi

ESIM, siitä miten Turku AMK:ssa ennakoidaan opiskelijoiden kanssa
Tulevaisuuden toimintaympäristöt, 5 op - MS00BP40

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa:

- analysoida toimintaympäristöjen muutoksia ja ennakoida tulevaisuuden kehityskulkuja soveltaen
- tulevaisuudentutkimuksen ja -ennakoinnin käsitteitä ja menetelmiä
- arvioida toimintaympäristöjen muutosten vaikutuksia omaan työhön, työyhteisöön, organisaatioon sekä toimialaan
- kehittää tavoitteellisesti omaa osaamistaan ja asiantuntijuuttaan vastaamaan tulevaisuuden työelämän vaatimuksia
- uudistaa organisaationsa toimintoja hyödyntäen monitieteistä ja laaja-alaista tulevaisuustietoa.

Sisältö-alueet

- Tulevaisuuden työ ja toimeentulo
- Tulevaisuuden osaamistarpeet ja niiden ennakointi
- Muuttuvat urapolut ja ammatti-identiteetit
- Tulevaisuuden teknologiat, ihmisen ja teknologian vuorovaikutus
- Kiertotalous ja kestävä tulevaisuus
- Tulevaisuudentutkimuksen ja -ennakoinnin lähtökohtia ja menetelmiä
- Ennakoinnin merkitys innovaatioille sekä strategiselle suunnittelulle ja päätöksenteolle

OPPIMATERIAALI => YKSILÖTEHTÄVÄT => RYHMÄTEHTÄVÄT => HACKATON

https://opinto-opas.turkuamk.fi/index.php/fi/YLIKES22/course_unit/13154

Osaamiskapeikat ja osaamissuunnitelmien työstäminen

Kehitysjohtaja Olli Vuorinen
Raision seudun koulutus kuntayhtymä
23.1.2023

Ammatillisen koulutuksen näkökulma

1. Osaamiskapeikkojen tunnistaminen
2. Tunnistamisen jälkeisiä toimenpiteitä
  - Opiskelijamäärien kasvattaminen (eri rahoituksia)
  - Osaamissuunnitelmien tekemisen mahdollisuuksia / sisältö
    - Uudet tutkinnot ja tutkinnon perusteet (OKM / OPH)
    - Tutkinnon opetuksen kehittäminen (esim. kestävän kehityksen osaaminen läpäisyperiaatteella)
    - Paikallisiin ammattitaitovaatimukseen perustuva tutkinnon osa
    - Syventävä tai täydentävän ammatillinen koulutus
  - Osaamisen hankkiminen / menetelmät

Miten ennakointityöstä päästään strategisiin valintoihin?

Great Minds Oy

Ennakoinnissa ei ole kyse siitä,
arvaako tulevaisuuden oikein
vaan kyseessä on kehitettävä
taito, jolla menestyy/pärjää
tulevaisuudesta riippumatta.

Tulevaisuusajattelu 3 +1

1. Tulevaisuuksia on monia. **Käytä mielikuvitusta.**
  2. Tulevaisuus ei tapahdu meille, vaan voimme vaikuttaa siihen. **Uskalla unelmoida ja toimia!**
  3. Tulevaisuuden ennakointi on kestävyyslaji. **Ole sinnikäs.**
- +1. Optimismi** on onnistuneen muutoksen edellytys.

Vaikutus

Villi kortti

Megatrendi

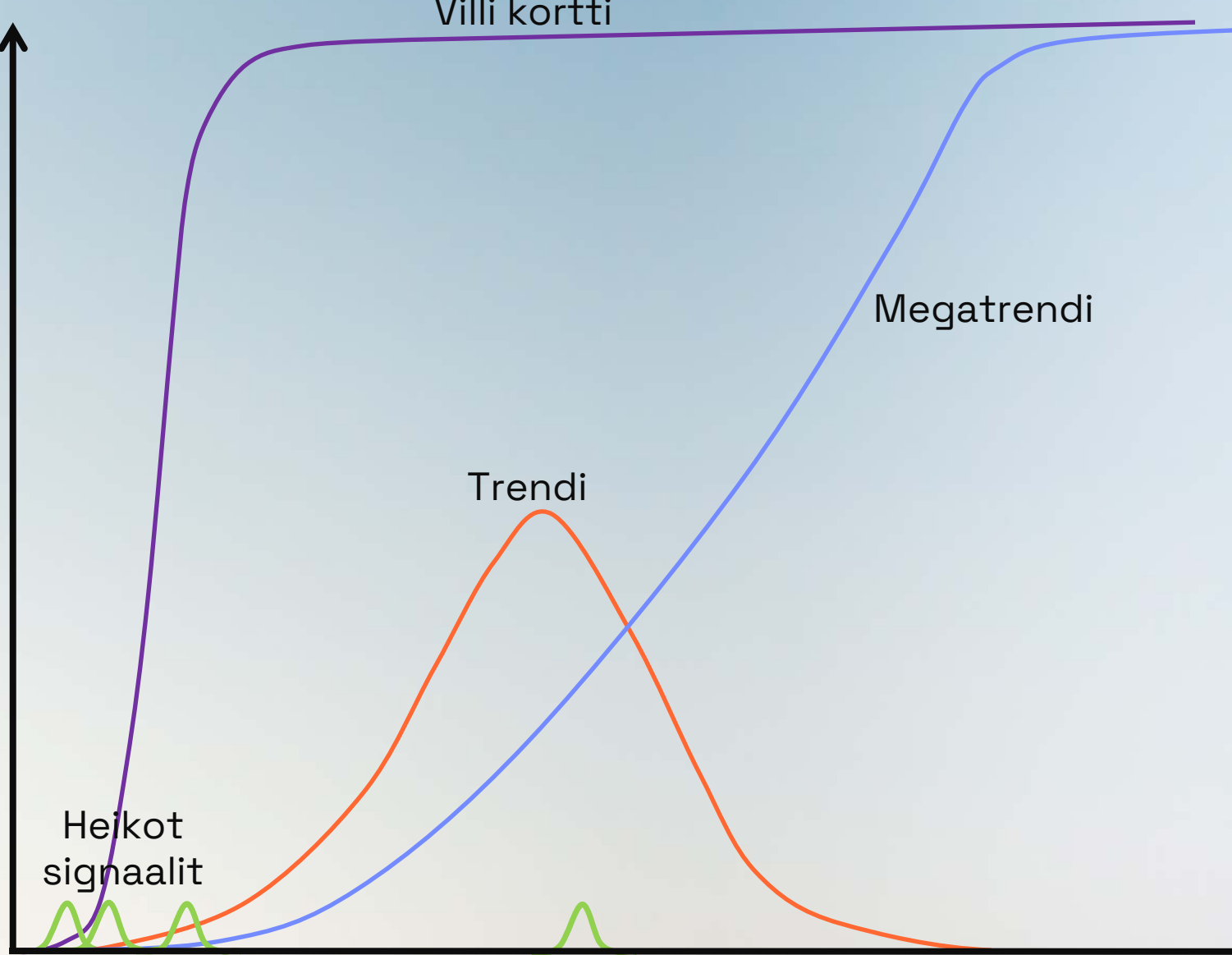
Trendi

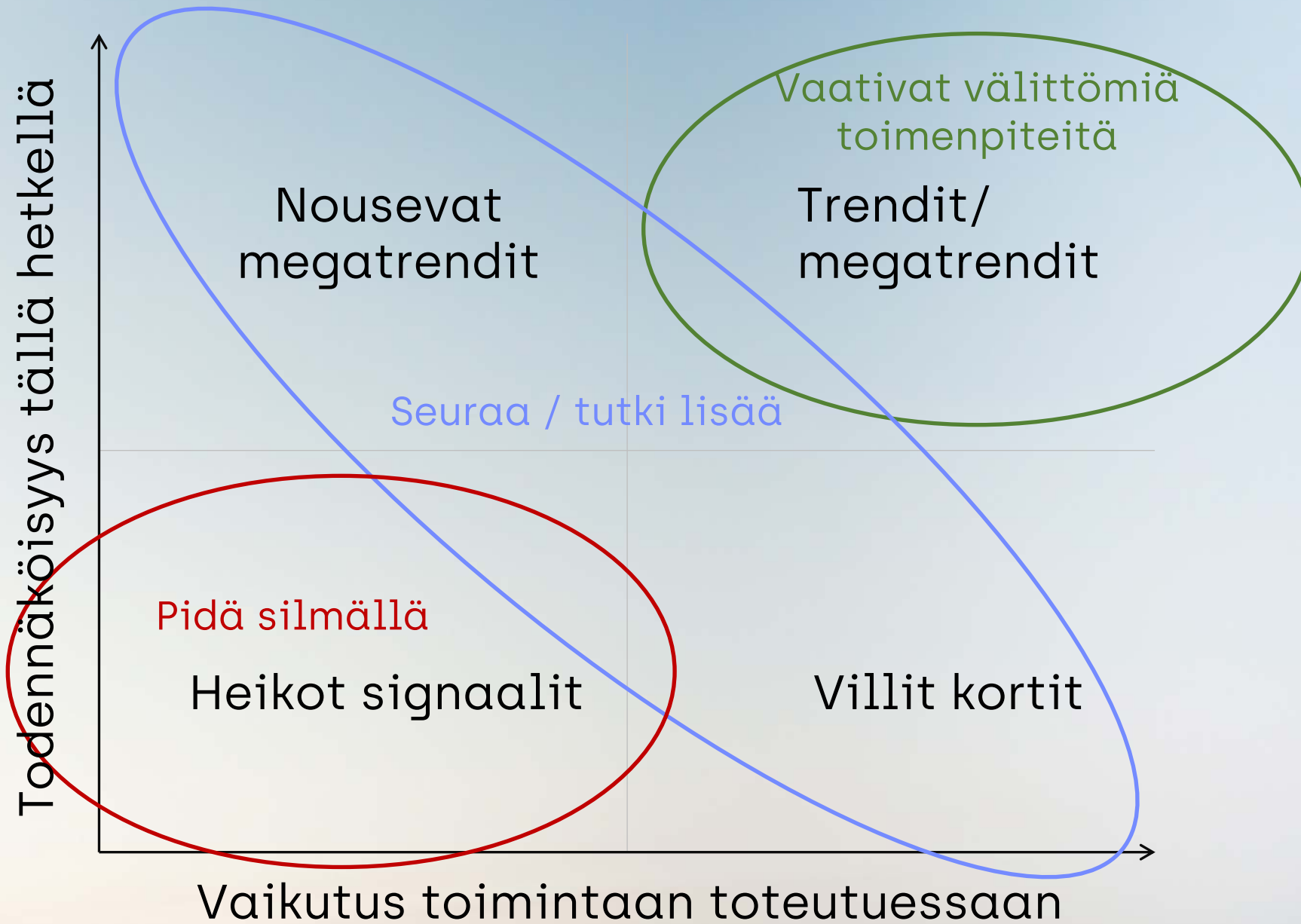
Heikot
signaalit

Aika

great minds

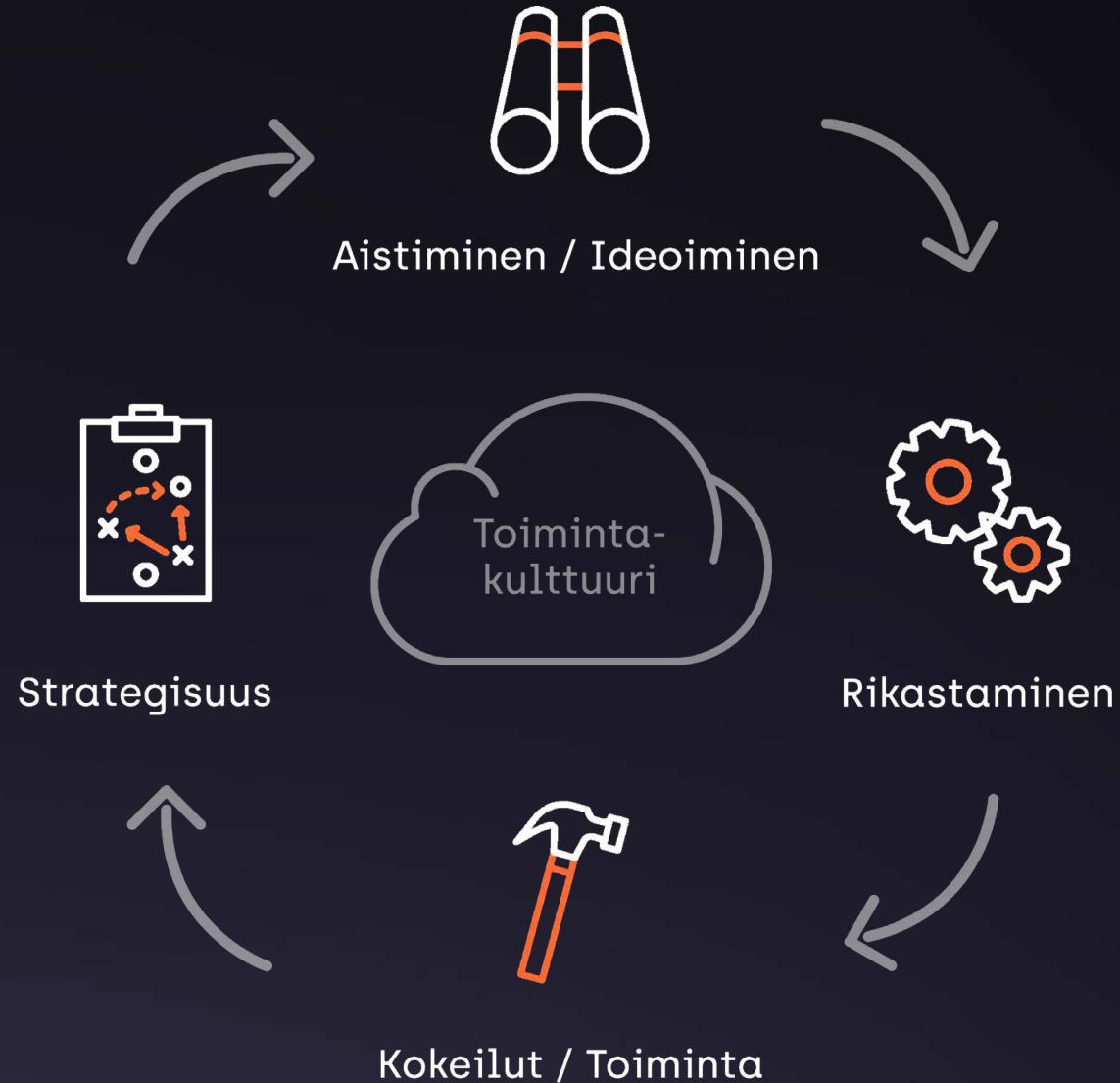
Muokattu: Elina Hiltunen

Tulevaisuuskuuntoisuus

Ilmiöiden rikastaminen

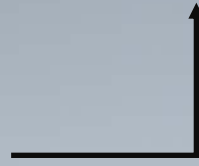
- Mitä ilmiöt tarkoittavat meille?
- Miten ne vaikuttavat toimintaamme? Onko vaikutus suora vai välillinen?
- Mikä on ilmiön toteutumisen todennäköisyys, voiko tilanne muuttua ajan myötä?

Mielikuvitus

Luovuus

Innovaatiot

great minds

Reaktiivinen & proaktiivinen muutos

great minds

Kokeilut & yhteiskehittäminen

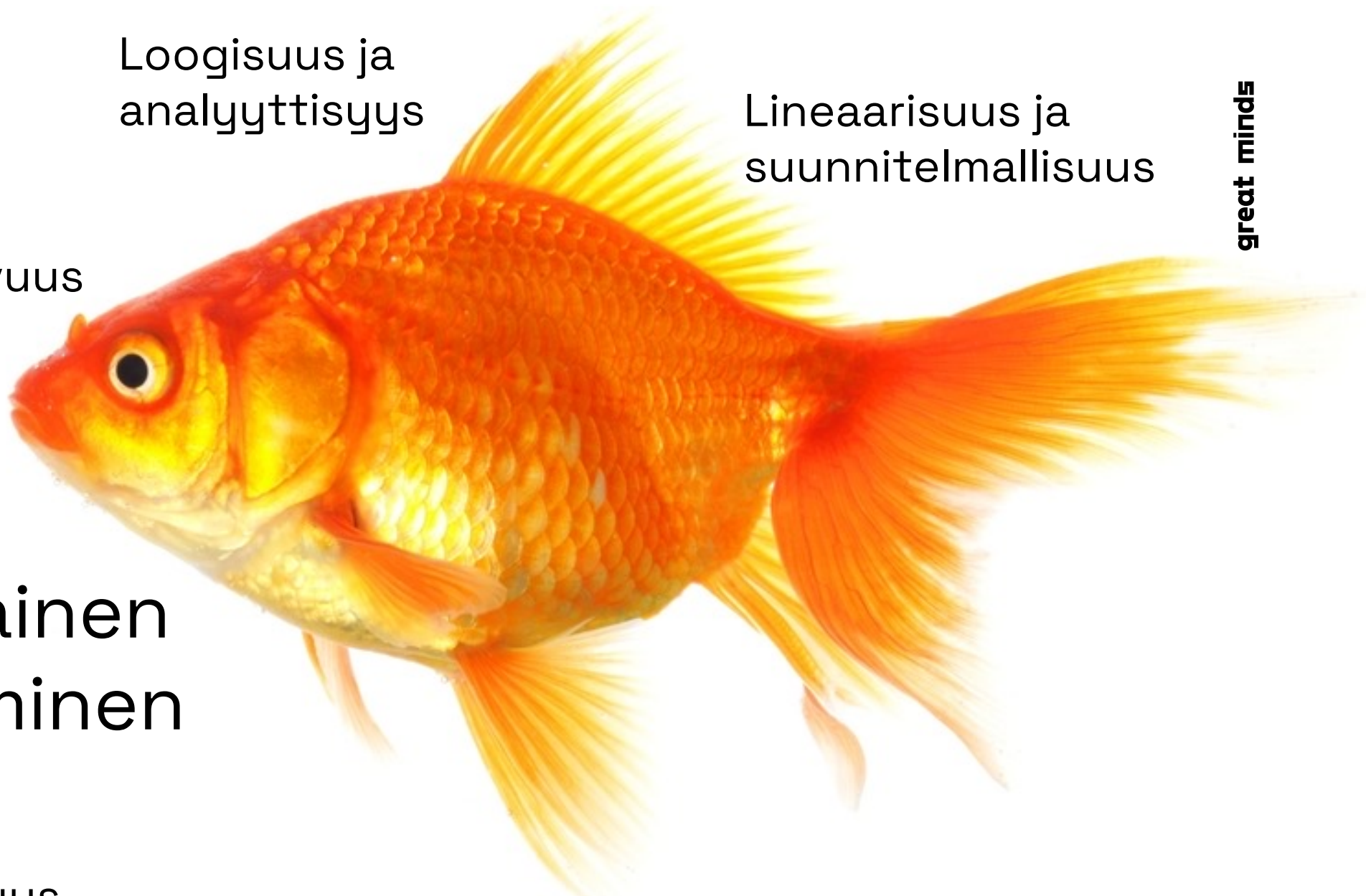
great minds

Loogisuus ja
analyttisyys

Lineaarisuus ja
suunnitelmallisuus

great minds

Mitattavuus

Asteittainen
kehittäminen

Ennakoitavuus

Tuunaaminen

Kokeilut ja rohkeus

Luovuus ja
asioiden yhdisteleminen

Uuden luominen

Radikaali kehittäminen

Epäonnistumisten
sietäminen

Perusolettamusten
kyseenalaistaminen

Tuloksellisuuden viive

great minds

Epävarmuus

Osaamiskapeikko

Työelämän osaamispuute...

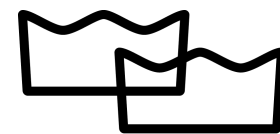
- jolla on aikahorisontti: tulevaisuudessa näkyvä kapeikko ja joka
- vaikuttaa liikevaihtoon, yrityksen kehitysnäkymiin, eli on keskeinen osaamispuute tai
- ehkäisee yhteisön/alueen hyvinvointia.

Yhteen veto

Esa Högblom
Erikoissuunnittelija
Varsinais-Suomen liitto

Varsinais-Suomen
kumppanuusfoorumi

ennakointi
akatemia.

great minds

Kiitos!

© 2023 Great Minds Oy

ennakointi
akatemia.

Varsinais-Suomen
kumppanuusfoorumi